

NEDSIVNINGSMILE PÅ EJENDOM

Vejdirektoratet har behandlet din klage af 7. juli 2012 på vegne af klager over Kommunens tilladelse af 25. november 2010 til boet efter x til at etablere en nedsivningsmile på ejendommen G vej 1.

Din klage er modtaget i Vejdirektoratet den 19. september 2012.

Du skriver blandt andet, at kommunen har truffet en ulovlig afgørelse, fordi tilladelsen ikke opfylder højde- og afstandskravene til vejens areal, jf. vejlovens¹ § 101, stk. 2.

Vi forstår din klage således, at klager mener, at den, som vejejer, burde være inddraget i kommunens behandling af tilladelsen.

Du har i brev af 28. november 2012 anført dine bemærkninger til vores udkast til afgørelse af 12. november 2012.

Du skriver blandt andet, at klager bør være part i kommunens tilladelse, fordi milen udgør en risiko for, at vejen bliver udsat for vand- og udskridningsproblemer.

Vores afgørelse

Klager er ikke klageberettigede i forhold til Kommunens tilladelse til at etablere en nedsivningsmile på ejendommen G vej 1.

Vi kan derfor ikke tage stilling til klagen af 7. juli 2012.

Baggrund

G vej er en privat fællevej, der ligger i byzone. Vejen bliver derfor administreret efter privatvejslovens afsnit III om private fælleveje i byer og bymæssige områder, jf. lovens § 13, stk. 1.

Klager ejer den del af G vej, der grænser op til G vej 1.

Kommunen meddelte den 25. november 2010 tilladelse til ejeren af G vej 1 til at etablere miler for nedsivning af spildevand. Tilladelsen blev meddelt med vilkår om, at supplerende terrænreguleringer på grunden skal etableres mindst 1,5 meter fra vejskel og kun efter godkendelse fra kommunen.

Kommunens afgørelse er truffet med hjemmel i privatvejslovens § 49, stk. 4, jf. vejlovens § 101, stk. 2.

Klager blev først i december 2010 orienteret om kommunens tilladelse.

Hvad kan Vejdirektoratet tage stilling til

Den nye privatvejslov

Indledningsvis kan vi oplyse, at bestemmelserne i den nye privatvejslov² ikke skal anvendes i denne sag.

---

¹ Lov om offentlige veje, jf. lovbekendtgørelse nr. 1048 af 3. november 2011

² Lov nr. 1537 af 21. december 2010 om private fællesveje. Loven er trådt i kraft pr. 1. januar 2012.

Det fremgår af lovens § 101, stk. 1, og § 102, stk. 3, at sager, der ved lovens ikrafttræden den 1. januar 2012 verserer i en kommune eller er indbragt som en klagesag for Vejdirektoratet skal færdigbehandles efter de hidtidige regler, dvs. efter regler i den gamle privatvejslov³.

Den gamle privatvejslov

Vi kan som klagemyndighed alene tage stilling til kommunens afgørelser truffet efter vejlovgivning⁴, her privatvejsloven, jf. denne lovs § 7, stk. 1, og vejlovens § 4, stk. 1.

Det betyder, at vi kan tage stilling til, om afgørelserne er lovlige, men ikke til kommunens skøn og vurderinger inden for lovens rammer, og dermed heller ikke til, om disse skøn og vurderinger er rimelige eller hensigtsmæssige.

Vi tager endvidere stilling til, om kommunen har overholdt almindelige forvaltningsretlige regler, herunder bestemmelser i forvaltningsloven⁵, i forbindelse med en afgørelse truffet efter vejlovgivningen, men ikke til, om kommunen har iagttaget god forvaltningsskik.

Vejlovgivningens bestemmelser om opfyldning ved vejarealet

Vejloven

Der må ikke uden vejbestyrelsens tilladelse foretages udgravning eller opfyldning nærmere vejens areal end 3 meter, og gravens eller opfyldnings skråning mod vejen må ikke være stejlere end svarende til 2 gange højdeforskellen. Dette fremgår af vejlovens § 101, stk. 2.

Privatvejsloven

Reglerne i vejlovens § 101 finder tilsvarende anvendelse på private fællesveje. Det fremgår af privatvejslovens § 49, stk. 4.

Hvem kan klage over at kommunen har givet tilladelse til opfyldning?

Om indholdet af privatvejslovens § 49, stk. 4

Spørgsmålet, om der konkret skal gives samtykke i henhold til privatvejslovens § 49, stk. 4, jf. vejlovens § 101, beror på kommunens skøn, hvorved kommunen skal - og alene kan - varetage almene, offentligretlige hensyn, først og fremmest færdselsmæssige og vejtekniske hensyn.

Bestemmelserne i privatvejslovens § 49, stk. 4, og vejlovens § 101 indebærer således, at vejmyndigheden/vejbestyrelsen erstatningsfrit kan pålægge ejeren af en tilgrænsende ejendom visse rådighedsindskrænkninger, når forholdene gør det nødvendigt. Bestemmelserne er således en udmøntning af et almindeligt gældende naboretligt princip.

Det er ikke en forudsætning for anvendelsen af ovennævnte bestemmelser, at den konkrete opfyldning har medført skader på den tilgrænsende vej, eller at det er overvejende sandsynligt, at den vil medføre disse virkninger. Vejmyndigheden vil være berettiget til at bygge sit skøn på en opfyldnings generelle egenskaber henset til de lokale forhold.

---

³ Lov om private fællesveje, jf. lovbekendtgørelse nr. 433 af 22. maj 2008, med senere ændringer

⁴ Vejloven, privatvejsloven, vintervedligeholdelses- og renholdelsesloven og vejbidragsloven.

⁵ Lovbekendtgørelse nr. 988 af 9. oktober 2012

Hvem er klageberettiget?

For at vi kan tage stilling til en klage, er det et krav, at den, der klager over afgørelsen, er klageberettiget. Det betyder, at vedkommende har en væsentlig, individuel og direkte interesse i sagens afgørelse og udfald.

At interessen skal være individuel betyder, at klager skal have en anderledes og mere speciel interesse i afgørelsen end f.eks. vejberettigede i almindelighed.

At interessen skal være direkte gør, at der normalt skal være et vist direkte forhold mellem klager og afgørelsen. En afledet interesse er således ikke tilstrækkelig.

Modtageren af en tilladelse vil således være klageberettiget, hvis tilladelsen ikke giver ansøgeren fuldt medhold.

Kommunen er som vejmyndighed tillagt en særlig beføjelse med privatvejslovens § 49, stk. 4, til at beskytte vejen imod foranstaltninger på naboejendommen, som kan skade vejen, dens opbygning, ledninger i vejarealet og den almindelige færdsel. Det vil sige om milen kan medføre vand- og udskridningsproblemer.

Vi forstår sagen således, at kommunen har vurderet, at den ikke mener, at vejen vil blive ustabil eller beskadiget ved en etablering af milen, idet milen har en udformning, der svarer til terrænændringer og til den øvrige vegetation i området. Anlægget vil få en skråningsvinkel, der svarer til sands normale skridningsvinkel.

Endelig har kommunen meddelt tilladelsen med vilkår om, at kommunen skal meddele tilladelse såfremt, der sker andre terrænreguleringer.

Uanset at klager ejer den del af G vej, der grænser op til G vej 1, mener vi ikke, at klager har den fornødne individuelle interesse i sagens afgørelse til at kunne anses som klageberettiget i sagen.

Vi mener heller ikke, at klager er så intensivt og direkte berørt af afgørelsen, at den har status som part i denne sag.

Vi har i den forbindelse lagt afgørende vægt på, at tilladelsen ikke berører jeres ejendom, ligesom der heller ikke er oplysninger om, at I har særlige rettigheder over den omhandlede del af ejendommen G vej 1.

Skulle klager have været partshørt

Du skriver, at klager af egen drift har rejst sagen over for kommunen, og at klager ikke har været partshørt.

Kommunen må ikke træffe afgørelse, før den har gjort den, der er part i en sag bekendt med det faktiske oplysningsgrundlag og har givet parten lejlighed til at fremkomme med en udtalelse. Det gælder dog kun, hvis parten ikke kan antages at være bekendt med, at kommunen er i besiddelse af bestemte oplysninger om sagens faktiske omstændigheder. Det er endvidere en betingelse, at disse oplysninger skal være af væsentlig betydning for sagens afgørelse og til ugunst for den pågældende part. Dette fremgår af forvaltningslovens § 19, stk. 1.

Som det fremgår af ovenstående mener vi ikke, at klager er part i kommunens tilladelse til etablering af nedsivningsmilen på ejendommen G vej 1.

Vi har som nævnt noteret os, at kommunen har varetaget hensynet til vejens stabilitet, og at den er berettiget til at bygge sit skøn på en opfyldnings generelle egenskaber henset til de lokale forhold.

På den baggrund mener vi ikke, at kommunen har været forpligtet til at inddrage klager som part og i den forbindelse foretage en partshøring af foreningen, inden kommunen traf sin afgørelse.

Om kommunen burde have orienteret klager i forbindelse med behandlingen af sagen, kan vi ikke tage stilling til. Spørgsmålet hører under begrebet god forvaltningsskik, som Folketingets Ombudsmand eventuelt kan besvare.

Konklusion

Klager er ikke klageberettigede i forhold til Kommunens tilladelse til at etabler volde/miler på ejendommen G vej 1.

Vi kan derfor ikke tage stilling til klagen af 7. juli 2012.

Vi foretager os ikke mere i sagen.

Andre klageinstanser

Du har mulighed for at indbringe sagen for Folketingets Ombudsmand.

Ombudsmanden afgør, om en klage giver tilstrækkelig anledning til undersøgelse, jf. ombudsmandslovens⁶ § 16, stk. 1.

En klage skal være indgivet inden et år efter, at forholdet er begået, jf. lovens § 13, stk. 3.

---

⁶ Lov nr. 473 af 12. juni 1996 om Folketingets Ombudsmand

VINTERVEDLIGEHOJDELSE AF PRIVAT FÆLLESVEJ

Vejdirektoratet har behandlet en klage af 10. juli 2012 fra klager over Kommunens afgørelse af 15. juni 2012 vedrørende den private fællesvej G vej mellem asfaltvejen (offentlig vej) og den vestlige del af overkørslen til G vej 27.

Klager skriver blandt andet, at

- han skal betale 40 % af udgifterne til vedligeholdelse af vejen og for hele vintervedligeholdelsen til trods for, at han ikke ejer vejen
- de øvrige vejberettigede ikke har vedligeholdt vejen, og at disse bruger vejen mere end, der lagt til grund i afgørelsen,
- kommunen har lagt større vægt på landmændenes vurdering af kørselsbehovet end på dine optællinger
- han ikke forstår hvordan vejens ejere kan give tilladelse til tredjemand om kørsel på vejen, samt at
- vejen er blevet for smal på grund af, at der er pløjet for tæt på vejen.

Vores afgørelse

Vi skal bede kommunen om at genoptage sagen.

Da der ikke er truffet nye bestemmelser om, hvordan vejen aktuelt skal istandsættes, men da der på dette punkt meddeles påbud i henhold til kendelsen af 12. november 2009, bør dette tydeligt fremgå af kommunens afgørelse.

Kommunens nye bestemmelser om fremtidig vedligeholdelse er truffet uden høring over de faktiske omstændigheder, som har haft væsentlig betydning for kommunens afgørelse. Kommunens afgørelse er på dette punkt ulovlig. Vi mener, at foreligger en partshøringsmangel, og vi ikke kan udelukke, at den manglende partshøring kan have haft betydning for afgørelsens indhold. Vi skal derfor bede kommunen om at tilbagekalde denne del af afgørelsen og træffe en ny og lovlig beslutning.

Vi mener endvidere, at kommunens nye bestemmelser om vintervedligeholdelse er ulovlige, idet der ikke ses at være forhandlet med politiet, der er ikke partshørt over de nye faktiske omstændigheder, der gør det nødvendigt at ændre de hidtidige bestemmelser, afgørelsen er ikke begrundet og endelig er bestemmelserne om størrelsen af de bidrag, som de andre vejberettigede skal betale til klager, hvis de bruger vejen om vinteren, uden hjemmel i lovens § 17.

Baggrund

Den private fællesvej, G vej, ligger på landet og bliver derfor administreret efter reglerne i den gamle privatvejslovens¹ afsnit I, II og IV (om private fællesveje på landet), jf. privatvejslovens § 13, stk. 3.

Kommunen traf den 12. november 2009 afgørelse om istandsættelse og den fremtidige vedligeholdelse af vejen.

---

¹ Lov om private fællesveje, jf. lovbekendtgørelse nr. 433 af 22. maj 2008

Klager bad i mail af 2. november 2011 kommunen om at ændre udgiftsfordelingen, der blev udarbejdet i forbindelse med kommunens afgørelse. Endvidere blev der gjort indsigelser om vejens stand.

Hvad kan Vejdirektoratet tage stilling til

Den nye privatvejslov

Indledningsvis kan vi oplyse, at bestemmelserne i den nye privatvejslov² ikke skal anvendes i denne sag.

Det fremgår af lovens § 101, stk. 1, og § 102, stk. 3, at sager, der ved lovens ikrafttræden den 1. januar 2012 verserer i en kommune eller er indbragt som en klagesag for Vejdirektoratet skal færdigbehandles efter de hidtidige regler, dvs. efter regler i den gamle privatvejslov.

Den gamle privatvejslov

Vi kan tage stilling til, om kommunen har truffet en lovlig afgørelse efter privatvejsloven. Men vi kan ikke tage stilling til kommunens skøn (vurderinger) inden for lovens rammer. Det fremgår af privatvejslovens § 7, stk. 1.

Det betyder, at vi kan vurdere, om kommunen har fulgt privatvejslovens og forvaltningslovens³ regler for så vidt angår kommunens afgørelser truffet efter privatvejslovens regler.

Men vi kan ikke afgøre, om kommunens vurdering af, hvilken vedligeholdelsesforpligtigelse den enkelte ejendom bliver pålagt, herunder størrelsen af denne, er rimelig eller hensigtsmæssig.

Endelig kan vi ikke tage stilling til privatretlige spørgsmål, f.eks. om bredden af en privat fællesvej på landet.

Privatvejslovens bestemmelser

Om istandsættelse og vedligeholdelse af private fællesveje på landet

Kommunen skal afholde vejsyn, hvis en vejberettiget anmoder om det, fordi vejen ikke er i god og forsvarlig stand i forhold til færdsdens art og omfang, og eksisterende bestemmelser om vejens vedligeholdelse mv. er utilstrækkelige til dette formål. Såfremt der inden for de sidste 24 måneder er truffet afgørelse om vejens vedligeholdelse, kan der dog ikke kræves vejsyn. Dette følger af privatvejslovens § 15, stk. 1.

Kommunen er berettiget til af egen drift at afholde vejsyn. Det fremgår af lovens § 15, stk. 2.

Kommunen skal udarbejde en ny fordeling af fremtidige arbejder, hvis den mener, at den gældende udgiftsfordeling skal ændres. Det følger af privatvejslovens § 15, stk. 3.

Hvis en vejberettiget gør gældende, at tidligere fastsatte bestemmelser om fordeling af arbejdet mellem de vejberettigede efter brug af vejen, jf. § 17, skal ændres, kan vejmyndigheden tage stilling til spørgsmålet uden afholdelse af vejsyn.

---

² Lov nr. 1537 af 21. december 2010 om private fællesveje. Loven er trådt i kraft pr. 1. januar 2012.

³ Lovbekendtgørelse nr. 1365 af 7. december 2007.

Det er kommunen, der bestemmer, om og i givet fald hvordan vejen skal istandsættes, og eventuelt hvordan den i fremtiden skal vedligeholdes herunder om vejen skal vintervedligeholdes. Det fremgår af privatvejslovens § 16, stk. 3, nr. 1-3.

De påbudte arbejder skal fordeles mellem de vejberettigede i forhold til deres brug af vejen, medmindre der foreligger særlige aftaler eller andre bestemmelser om fordelingen. Det følger af privatvejslovens § 17.

Om vintervedligeholdelse af private fællesveje på landet

Kommunalbestyrelsen kan efter forhandling med politiet bestemme, at en privat fællesvej på landet skal sneryddes, glatførebekæmpes og renholdes af de personer, der er vedligeholdelsespligtige efter privatvejslovens § 17. Det fremgår af vintervedligeholdelseslovens⁴ § 8.

Om denne bestemmelse fremgår af pkt. 11 i cirkulæret om vintervedligeholdelsesloven⁵ følgende: *"Vejmyndighedens beføjelser bør i almindelighed kun bringes i anvendelse, hvor der foreligger en væsentlig trafikalt interesse i, at vejene kan befærdes, eller hvor der opstår uoverensstemmelser mellem de færdselsberettigede. I sidstnævnte tilfælde følger det af privatvejslovens § 15, at vejmyndigheden også er forpligtet til at afholde syn på en privat fællesvej efter opfordring fra en færdselsberettiget, der hævder, at vejen ikke er vintervedligeholdt i fornødent omfang under hensyn til færdselens art og størrelse."*

Om partshøring

Bestemmelserne i privatvejslovens § 16, stk. 1 og 2, skal suppleres med forvaltningslovens bestemmelser, i det omfang særlovens procedureregler ikke giver en part en fuldt lige så god retsstilling. Det fremgår af forvaltningslovens § 36.

Kommunen må ikke træffe afgørelse, før den har gjort parten bekendt med det faktiske oplysningsgrundlag i sagen og har givet parten lejlighed til at fremkomme med en udtalelse. Det gælder dog kun, hvis parten ikke kan antages at være bekendt med, at kommunen er i besiddelse af bestemte oplysninger om sagens faktiske omstændigheder. Det er endvidere en betingelse, at disse oplysninger skal være af væsentlig betydning for sagens afgørelse og til ugunst for den pågældende part. Dette fremgår af forvaltningslovens § 19, stk. 1.

Kendelsen af 12. november 2009

Kommunen har i kendelsen af 12. november 2009 truffet bestemmelser om, hvordan den private fællesvej aktuelt skulle istandsættes, hvordan den fremover skulle vedligeholdes, om genetablering af en del af vejen og om vintervedligeholdelse.

Vejdirektoratet til i afgørelsen af 25. marts 2011⁶ stilling til en klage over denne kendelse. Vejdirektoratet fandt, at kommunens afgørelse om aktuel istandsættelse, fremtidig vedligeholdelse og

⁴ Lov om vintervedligeholdelse og renholdelse af veje, jf. lovbekendtgørelse nr. 1103 af 16. september 2010

⁵ Ministeriet for offentlige arbejders – nu Transportministeriets – cirkulære nr. 135 af 6. december 1985 om lov om vintervedligeholdelse og renholdelse af veje

⁶ Vejdirektoratets j.nr. 09/15584

vintervedligeholdelse var lovlig. Derimod var der ikke hjemmel i privatvejsloven for kommunen til at træffe bestemmelse om genetablering af vejen vest for ejendommen G vej 27.

Vores vurdering af kendelsen af 15. juni 2012

Nyt vejsyn

Kommunen har lovligt kunne træffe afgørelse uden at afholde vejsyn, da der var gået mindre end 24 måneder siden afgørelsen af 12. november 2009 på tidspunktet for modtagelsen den 2. november 2011 af klager anmodning om nyt vejsyn.

Om kendelsens indhold

Kommunen har telefonisk oplyst, at oplysningerne om vejens konkrete istandsættelse og stand svarer til afgørelsen fra 12. november 2009. Kopi af telefonnotat af 6. november 2012 er vedlagt.

Kommunen har derimod ændret kendelsen for så vidt angår den fremtidige vedligeholdelse. Dette er blandt andet sket efter, at kommunen har besigtiget vejen og på den baggrund har vurderet, hvordan vejen skal vedligeholdes set i forhold til tilsvarende veje.

Vi forstår sagen således, at parterne ikke blev partshørt om de faktiske oplysninger, der ligger til grund for kommunens uddybning af, hvorledes vejen skal vedligeholdes i fremtiden.

Vi mener på den baggrund, at denne del af afgørelsen lider af en partshøringsmangel, idet parterne ikke har haft mulighed for at kommentere de hensyn, der ligger til grund for afgørelsen, men alene har haft mulighed for at forholde sig til kommunens konklusion.

Vi skal derfor bede kommunen om at genoptage denne del af afgørelsen.

Særligt om kendelsens afsnit om vintervedligeholdelse

Det fremgår af sagen, at kommunen har ændret indholdet af punktet om vintervedligeholdelse, idet det nu fremgår, at ejeren af G vej 27 står for vintervedligeholdelse, fordi ejeren af G vej 27, som udgangspunkt, er den eneste bruger af vejen i snevejr. I tilfælde af at de øvrige vejberettigede ønsker at bruge vejen ved snefald, skal der betales 100 kr. pr. dag til ejeren af G vej 27.

Endvidere henviser kommunen i den nye kendelse, at vejen skal ryddes i en stand, der svarer til kommunens vinterklase II, og at der kun sneryddes i tidsrummet kl. 7.00 – 16.00 med mindre andet er aftalt.

Kommunen har telefonisk oplyst, at beløbet, som andre vejberettigede skal betale for ved brug af vejen, når det har sneet, er fastsat af kommunen ud fra et skøn. Og tidsrummet for snerydningen er fastsat, fordi de øvrige vejberettigede ikke kan forvente, at vejen bliver sneryddet hele døgnet.

I Vejdirektoratets afgørelse af 25. marts 2011 fremgår det, at kommunen kunne træffe beslutning om at ejeren af G vej 27 skal stå for hele vintervedligeholdelsen, fordi det af daværende sags oplysninger fremgik, at det alene er ejeren af G vej 27, der bruger vejen ved snefald og har brug for, at vejen er vintervedligeholdt af hensyn til at komme til sin ejendom, således at der f.eks. kan ske renovationskørsel, udbringning af post mv.

Kommunen lagde i den forbindelse til grund, at det er ejeren af G vej 27, som helårsbeboer, der er afhængig af, at vejen bliver vintervedligeholdt.

Ved at kommunen i den nye kendelse fra 14. juni 2012 har besluttet, at de øvrige vejberettigede skal betale for vinterbrug, og ved at kommunen har fastsat bestemmelser om tidsrummet for snerydningen, mener vi, at afgørelsen bliver uklar, idet der ikke er redegjort for, hvilke saglige offentligtretlige hensyn, der ligger til grund for disse nye forhold.

Vi mener på den baggrund, at kommunens nye bestemmelser om vintervedligeholdelse af G vej mellem kommunevejen og den vestlige del af overkørslen til ejendommen G vej 27 er ulovlig, fordi det ikke er begrundet i de hensyn, som er nævnt i pkt. 11 i cirkulæret om vintervedligeholdelsesloven, og fordi kommunens bestemmelser om betaling for de andre vejberettigedes brug af vejen i perioder med snerydning og glatførebekæmpelse ikke har hjemmel i lovens § 17.

Hvis kommunen mener, at der er grundlag for at træffe bestemmelser om vintervedligeholdelsen på den pågældende vejstrækning, skal vi bede kommunen om forhandle ændringerne med politiet, inden der høres over de nye vintervedligeholdelsesbestemmelser, og i øvrigt at begrunde afgørelsen nærmere.

Fordeling af udgifter til den fremtidige vedligeholdelse

En fordeling af udgifterne på baggrund af de vejberettigedes brug af vejen må nødvendigvis bero på et skøn.

Hvilke grundejere der bruger vejen, hvor omfattende denne brug er, og hvilken vægt den enkelte type brug af vejen skal tillægges, beror på en vurdering, som Vejdirektoratet ikke kan tage stilling til.

I forbindelse med denne vurdering kan kommunen eksempelvis lægge vægt på, til hvilket formål benyttelsen finder sted eller den benyttede vejlængde. Kommunen kan, udover at lægge vægt på slitagen på vejen, også lægge vægt på den enkelte grundejers behov for, at vejen har en bestemt standard.

Det kan ikke kræves, at kommunens skøn over omfanget af ejendommens benyttelse af vejen skal bero på et detaljeret kendskab til de enkelte vejberettigedes brug af vejen, men alene på nogle gennemsnitsbetragtninger over, hvilken brug af vejen, der er normal for de enkelte ejendomme på baggrund af den brug, der gøres af ejendommen.

Kommunen har ved fordelingen lagt vægt på længden af den vejstrækning af vejen, som de vejberettigede bruger, og om der er tale om arbejdskørsel eller kørsel med personbil.

På baggrund af nye oplysninger fra ejeren af G vej 27, har kommunen ændret udgiftsfordelingen for så vidt angår vedligeholdelsen af vejen.

Vi kan ikke tage stilling til dette skøn.

Vi forstår dog sagen således, at klager ønskede, at kommunen reducerede klagers udgifter med en større andel, end hvad der er sket. Af sagen kan vi ikke se, at kommunen har forholdt sig til klagers indsigelser.

Vi mener, at kommunen burde have forholdt sig til indsigelserne og begrunde, hvordan den er kommet frem til den nye udgiftsfordeling – herunder hvorfor klagers andel ikke bliver yderligere reduceret.

Om vejens stand

Vi kan ikke tage stilling til, hvordan kommunen mener, at en vejstrækning skal vedligeholdes eller, hvilken stand denne skal have.

Vi forstår kommunen således, at vejens stand på nuværende tidspunkt er i overensstemmelse med de vejberettigedes brug af vejen.

Vi kan som nævnt oven for ikke tage stilling til dette skøn.

Konklusion

Vi skal bede kommunen om at genoptage sagen.

Da der ikke er truffet nye bestemmelser om, hvordan vejen aktuelt skal istandsættes, men da der på dette punkt meddeles påbud i henhold til kendelsen af 12. november 2009, bør dette tydeligt fremgå af kommunens afgørelse.

Kommunens nye bestemmelser om fremtidig vedligeholdelse er truffet uden høring over de faktiske omstændigheder, som har haft væsentlig betydning for kommunens afgørelse. Kommunens afgørelse er på dette punkt ulovlig. Vi mener, at foreligger en partshøringsmangel, og vi ikke kan udelukke, at den manglende partshøring kan have haft betydning for afgørelsens indhold. Vi skal derfor bede kommunen om at tilbagekalde denne del af afgørelsen og træffe en ny og lovlig beslutning.

Vi mener endvidere, at kommunens nye bestemmelser om vintervedligeholdelse er ulovlige, idet der ikke ses at være forhandlet med politiet, der er ikke partshørt over de nye faktiske omstændigheder, der gør det nødvendigt at ændre de hidtidige bestemmelser, afgørelsen er ikke begrundet og endelig er bestemmelserne om størrelsen af de bidrag, som de andre vejberettigede skal betale til klager, hvis de bruger vejen om vinteren, uden hjemmel i lovens § 17.

EKSPROPRIATION AF DEL AF EJENDOM

Vejdirektoratet har behandlet en klage af 13. juli 2012 fra Advokaten på vegne af klager, G vej 51, over Kommunens ekspropriationsbeslutning af 25. juni 2012 om ekspropriation af en del af deres ejendom, matr. nr. x og x.

Vores afgørelse

Kommunens ekspropriationsafgørelse af 25. juni 2012 er ikke lovlig.

Ekspropriationen opfylder ikke det forvaltningsretlige princip om nødvendighed, fordi den oprindelige ekspropriation, som kommunens nye afgørelse er et supplement til, ikke er gennemført korrekt.

Vi skal derfor bede kommunen om at tilbagekalde afgørelsen af 25. juni 2012.

Baggrund

Kommunen traf den 14. september 2010 afgørelse om ekspropriation af arealer langs D vej og G vej med henblik på at etablere en cykelsti.

Kommunens afgørelse omfattede en række ejendomme herunder matr. nr. x og x.

Afgørelsen af 14. september 2010 blev påklaget af ejeren af matr. nr. x.

Vejdirektoratet tilsidesatte den 22. februar 2012¹ ekspropriationsafgørelsen, fordi Natur- og Miljøklagenævnet i afgørelse af 1. februar 2012 pålagde kommunen at udarbejde en ny VVM-redegørelse.

Vores begrundelse for at hjemvise ekspropriationsbeslutningen var, at vi ikke kunne udelukke, at en korrekt miljøvurdering kunne føre til et andet udfald for ekspropriationen.

I brev af 28. marts 2012 oplyste vi kommunen om, at vores hjemvisning af ekspropriationsafgørelsen havde betydning for hele den strækning, som kommunens afgørelse af 14. september 2012 vedrørte, og dermed for samtlige ekspropriationer på strækningen og ikke kun havde betydning for den konkrete klager – ejeren af ejendommen G vej 33.

Kommunen besluttede i sin nye afgørelse af 25. juni 2012 at foretage yderligere ekspropriation af blandt andet en del af matr. nr. x og x med henblik på at sikre afvanding fra cykelstien, som afgørelsen af 14. september 2010 vedrørte.

Kommunen har i udtalelse af 7. september 2012 skrevet, at vi i afgørelsen af 14. september 2010 kun traf afgørelse om hjemvisning for så vidt angår G vej 33, fordi vi dels afviste 3 klager om erstatning dels ikke gjorde særskilt opmærksom på, at vi opfattede klagen fra ejeren af G vej 33 som en klage fra samtlige ekspropriationsbeslutninger.

---

¹ J.nr. 10/13054

Hvad Vejdirektoratet kan tage stilling til

Vi kan tage stilling til klager over en ekspropriation og i den forbindelse helt eller delvist ophæve kommunens² beslutning om ekspropriation fra en ejendom. Det fremgår af vejlovens³ § 4, stk. 2.

Det betyder, at vi kan vurdere, om kommunen i forbindelse med sådan en afgørelse har fulgt vejlovens, forvaltningslovens⁴ og almindelige uskrevne forvaltningsretlige regler. Men vi kan ikke tage stilling til, om kommunen har iagttaget god forvaltningsskik.

Vejlovens bestemmelser

Det er kommunen, der beslutter, om en ekspropriation skal ske, jf. vejlovens § 49, stk. 1.

Reglerne om, i hvilke tilfælde, der kan ske ekspropriation, fremgår af vejlovens § 43.

Ekspropriation kan efter denne bestemmelse blandt andet ske til offentlige vej- og stianlæg, når almenvellet kræver det.

Vores vurdering

Omfanget af vores afgørelse af 22. februar 2012

Indledningsvis skal vi henvise til vores brev af 28. marts 2012, hvor vi redegør for, at vores afgørelse om hjemvisning vedrører hele strækningen, som vedrørende anlægget af cykelsti, der ønskes anlagt. For god ordens skyld vedlægger vi kopi af dette brev.

Det fremgår blandt andet af ovennævnte brev, at:

Natur- og Miljøklagenævnet har den 1. februar 2012 ophævet Kommunens afgørelse af 31. maj 2010 om, at der ikke er VVM-pligt for etablering af en cykelsti. Nævnet har på den baggrund hjemvist sagen til fornyet behandling i kommunen med henblik på udarbejdelse af en ny VVM-screening.

I sin afgørelse har klagenævnet lagt til grund, at kommunens screening af anlægget var mangelfuld.

For at en ekspropriation er lovlig skal kommunen sørge for, at samtlige tilladelser, der er nødvendige for at kunne gennemføre ekspropriationen, foreligger.

Det er således kommunens ansvar, at den har undersøgt om samtlige tilladelser eller bindende forhåndsgodkendelser er meddelt på tidspunktet for kommunens afgørelse.

Kommunens ekspropriationsbeslutning af 14. september 2010 lider således af en tilblivelsesmangel, der gælder for hele strækningen.

Den hjemviste afgørelses betydning for kommunens afgørelse af 25. juni 2012

For at en myndighed kan foretage en lovlig ekspropriation, er det, jf. vejlovens § 43, stk. 1, en forudsætning, at hensynet til almenvellet er opfyldt.

---

² Vejbestyrelsen, jf. vejlovens § 2, stk. 5 og 6

³ Lov om offentlige veje, jf. lovbekendtgørelse nr. 1048 af 3. november 2011

⁴ Lovbekendtgørelse nr. 1365 af 7. december 2007.

I forbindelse med en ekspropriation skal myndigheden endvidere påse, at indgrebet er nødvendigt både af hensyn til almenvellet, men også tidsmæssigt.

Det betyder, at der skal være en vis aktualitet forbundet med ekspropriationen, og gennemførelsen af det der eksproprieres til.

Kommunens ekspropriation af 25. juni 2012 er truffet som supplement til den tidligere ekspropriation af 14. september 2010.

I denne sag fastholder vi, som nævnt ovenfor, at konsekvensen af Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse af 1. februar 2012 er, at ekspropriationen af 14. september 2010 ikke er lovlig for hele den strækning, som afgørelsen vedrører, fordi kommunens ekspropriation lider af en tilblivelsesmangel.

Dette betyder, at kommunen må gennemføre en ny ekspropriationsprocedure for hele strækningen.

Konsekvensen af den manglende lovlige ekspropriation til anlæg af cykelstien er, at ekspropriationen til etablering af afvandingsanlæg ikke er nødvendig og derfor ikke lovlig.

Konklusion

Kommunens ekspropriationsafgørelse af 25. juni 2012 er ikke lovlig.

Ekspropriationen opfylder ikke det forvaltningsretlige princip om nødvendighed, fordi den oprindelige ekspropriation, som kommunens nye afgørelse er et supplement til, ikke er gennemført korrekt.

MÅ DER LÆGGES MOMS PÅ ADMINISTRATIONSTILLÆGGET?

Kommunen har i mail af 3. august 2012 spurgt Vejdirektoratet om moms af administrationstillæg efter privatvejslovens § 53.

I oplyser, at det drejer sig om betaling for den påbudte vejbelysning på de private fællesveje.

I forbindelse med de halvårligt udsendte fakturaer har I tænkt jer at pålægge et 9 pct. administrationstillæg til omkostningerne og derefter pålægge 25 pct. moms.

Vejdirektoratets udtalelse

Indledningsvis vil vi gerne oplyse, at Vejdirektoratet både afgiver generelle udtalelser om fortolkningen af vejlovgivningens¹ bestemmelser og afgør konkrete klager truffet af kommunerne efter disse bestemmelser.

Når vi tager stilling til en klage over en afgørelse truffet efter vejlovgivningens, her vejlovens², bestemmelser, kan vi kun tage stilling til retlige spørgsmål, jf. vejlovens § 4, stk. 1. Vi kan således kun tage stilling til, om en afgørelse er lovlige, men ikke til kommunens skøn inden for lovens rammer. Vi kan derfor ikke udtale os om, hvorvidt en lovlige afgørelse er rimelig eller hensigtsmæssig.

Vi kan endvidere tage stilling til, om kommunen har overholdt almindelige forvaltningsretlige regler, herunder bestemmelser i forvaltningsloven³, i forbindelse med en afgørelse truffet efter vejlovgivningen, men ikke til, om kommunen har iagttaget god forvaltningsskik.

Vi kan derfor ikke udtale os på en sådan måde, at vores udtalelse fremstår som en forhåndsgodkendelse af et konkret projekt. Vores udtalelser skal derfor være af generel karakter og med respekt for begrænsningerne i vores kompetence som klagemyndighed.

Administrationstillæg

Bestemmelsen om administrationstillæg findes i lovens § 53. Det fremgår heraf, at kommunen kan medregne et administrationstillæg på højst 9 pct. af udgifterne ved arbejderne, når den sørger for at udføre et istandsættelses- eller vedligeholdelsesarbejde. Kommunen kan endvidere medtage eventuelle udgifter til anden sagkyndig bistand efter regning. Dette fremgår af bestemmelsens stk. 1 og 2.

Bestemmelsen finder også anvendelse på private fællesveje på landet, jf. privatvejslovens § 22.

Det fremgår af de særlige bemærkninger til § 53⁴, at denne bestemmelse viderefører den tidligere privatvejslovs § 62, stk. 3, idet indholdet i sidstnævnte bestemmelse blev præciseret og indskrevet i den nye bestemmelse - § 53.

¹ Vejloven, vejbidragsloven, privatvejsloven og vintervedligeholdelses- og renholdelsesloven

² Lov om offentlige veje, jf. lovbekendtgørelse nr. 1048 af 3. november 2011

³ Lovbekendtgørelse nr. 988 af 9. oktober 2012

⁴ Jf. Lovforslag 48 af 6. november 2010 til forslag til lov om private fællesveje, særlige bemærkninger til § 53.

Præciseringen består i, at der fremover alene kan medregnes administrationstillæg for udgifter, som kommunen kan dokumentere, at den har haft til administration af den pågældende opgave. Endvidere gælder § 53 ethvert arbejde, som kommunen efter privatvejslovens regler udfører for grundejerens regning.

Det præciseres endvidere, at "anden sagkyndig bistand" skal forstås som sagkyndig bistand til andet end administrationsopgaver, f.eks. projektering. Udgifter til tilsyn med istandsættelsesarbejder anses som en administrativ udgift. Hvis der har været benyttet ekstern bistand til at føre tilsyn med et istandsættelsesarbejde, kan udgiften hertil enten medtages efter regning eller som en del af administrationstillægget, jf. stk. 1.

Transportministeriet har et notat af 9. juni 2011⁵ udtalt, at det er ministeriets vurdering, at kommunerne kan medregne samtlige udgifter, der er forbundet med administrationen af det pågældende istandsættelses- eller vedligeholdelsesarbejde, herunder lønnen til de kommunale medarbejdere, så længe kommunerne herved ikke oppebærer indtægter til dækning af kommunernes øvrige forvaltningsområder.

Hverken vejbidragsloven eller privatvejsloven omtaler spørgsmålet om moms. Jeres spørgsmål må derfor besvares på grundlag af en fortolkning af momsloven⁶.

Vi har forstået momsloven således, at kommuner, der leverer varer og ydelser i konkurrence med erhvervsvirksomheder skal opkræve moms. Ydelser, der leveres af en kommune i egenskab af offentlig myndighed, er derimod ikke momspligtige, jf. momslovens § 3, stk. 1, modsætningsvist.

De dokumenterede administrative udgifter, hvoraf kommunen kan beregne et 9 pct. administrationstillæg, er udgifter for ydelser, som kommunen (vejmyndigheden) leverer som myndighed.

Hvis I har yderligere spørgsmål vedrørende dette emne, skal vi opfordre jer til at rette henvendelse til SKAT.

---

⁵ Transportministeriets j.nr. 2010-3526

⁶ Lovbekendtgørelse nr. 287 af 28. marts 2011, med senere ændringer, af lov om merværdiafgift. Loven administreres af Skatteministeriet.

AFGØRELSE – KLAGE OVER AFSLAG PÅ OPKLASSIFICERING.

Vejdirektoratet har den 28. august 2012 fra Transportministeriet modtaget klagers klage af 7. februar 2012 over Kommunens beslutning af 6. februar 2012 om ikke at genoptage sag og foretage trafiktælling som grundlag for at optage den private fællesvej B vej som offentlig.

VORES AFGØRELSE

Kommunens afslag på at genoptage sagen og foretage trafiktælling og optage den private fællesvej som offentlig er ikke lovligt. Det skyldes, at den gennemgående motorkørende færdsel udgør mere end 50%, og at kommunens vurdering af, at trafikken er lokal, ikke er i overensstemmelse med lovens intention.

Da der ikke er tale om lokal trafik, fører den nye bestemmelse i privatvejslovens¹ § 58, stk. 3, til, at kommunen skal genoptage sagen.

BAGGRUND

Kommunen og ejerlauget er enige i, at der på delstrækninger af den private fællesvej er mere end 50% gennemgående motorkørende færdsel. Dvs. færdsel, der ikke vedrører ejendommene på den private fællesvej.

Kommunen mener dog, at færdslen er trafik med ærinde i lokalområdet. Kommunen mener derfor ikke, at der er grundlag for at opklassificere B vej.

Kommunen har på baggrund af trafiktælling i forbindelse med afslag af 5. juli 2010 på opklassificering vurderet, at den talte trafikmængde svarede til den trafikmængde, som området selv genererede. Tællingen viste således en trafikmængde på 465 køretøjer og en lastbilandel på 6%. Trafikken er derfor lokal, selvom den gennemgående motorkørende færdsel på den private fællesvej udgør mere end 50%.

Klage har dog erfaret, at det af lovbemærkningerne til § 58 i den nye privatvejslov fremgår, at gennemgående trafik må betragtes som lokaltrafik, hvis den private fællesvej indgår i et afgrænset net af flere private fællesveje. Det har klager ved brev af 24. februar 2012 skrevet til Transportministeriet.

Klager mener på baggrund af lovbemærkningerne, at idet den private del af B vej udelukkende har forbindelse til offentlige veje, kan kommunen ikke bruge argumentet om, at der er tale om lokaltrafik til at afslå at optage vejen som offentlig.

HVAD KAN VEJDIREKTORATET TAGE STILLING TIL

Vi kan tage stilling til, om kommunen har truffet en lovlig afgørelse (retlige spørgsmål) efter vejlovgivningen², her privatvejsloven. Men vi kan ikke tage stilling til kommunens vurderinger (skøn) inden for lovens rammer. Det følger af privatvejslovens § 87, stk. 2.

---

¹ Lov om private fællesveje, jf. lov nr. 1537 af 21. december 2010

Det betyder, at vi kan vurdere, om kommunen i forbindelse med en sådan afgørelse har fulgt vejlovgivningen, forvaltningsloven³ og almindelige forvaltningsretlige regler. Men vi kan ikke tage stilling til, om kommunens afgørelse er rimelig eller hensigtsmæssig.

REGLERNE OM OPTAGELSE AF PRIVATE FÆLLESVEJE SOM OFFENTLIGE

Hvis trafiktællinger viser, at den gennemgående motorkørende færdsel på den private fællesvej udgør mere end 50% af den samlede motorkørende færdsel, skal kommunen enten optage vejen som kommunevej eller gennemføre færdselsregulering, der nedbringer den gennemgående motorkørende færdsel på vejen, så den udgør mindre end 50% af den samlede motorkørende færdsel. Det siger privatvejslovens § 58, stk. 3.

Om definitionen af gennemgående færdsel fremgår det af bemærkningerne til lovforslagets § 58, at: *"Ved gennemgående færdsel sigtes til færdsel, der er uvedkommende i forhold til den færdsel, som den pågældende private fællesvej primært må antages at være beregnet for, dvs. færdsel der ikke har ærinde til eller i øvrigt betjener de tilgrænsende ejendomme, og heller ikke er lokaltrafik i området. Det sidste kan være relevant, hvis den pågældende private fællesvej indgår i et afgrænset net af flere private fællesveje."*

VORES VURDERING

Vi kan konstatere, at kommunen og ejerlauget er enige om, at andelen af motorkørende færdsel, der ikke har ærinde til eller i øvrigt betjener de tilgrænsende ejendomme på den private fællesvej, udgør mere end 50% af den samlede motorkørende færdsel.

Kommunens og ejerlaugets uenighed er herefter, om der er tale om gennemgående færdsel, som er uvedkommende, dvs. færdsel der ikke har ærinde på den private fællesvej, og som ikke er lokaltrafik i området, jf. lovbemærkningerne til privatvejslovens § 58.

Kommunens vurdering af, at der er tale om lokaltrafik

Kommunen har begrundet sin vurdering af, at der er tale om lokaltrafik med, at den talte trafikmængde svarer til den trafikmængde, som området selv genererer.

Lokaltrafik – vores vurdering udmeldt i partshøring

Vores umiddelbare holdning til spørgsmålet – som ikke har været rejst i andre sager – har været, at lovbemærkningerne til § 58 om, at den pågældende private fællesvej indgår i et afgrænset net af flere private fællesveje, udelukkende er et eksempel på, hvad der må karakteriseres som lokaltrafik. Eksemplet udelukker ikke, at andre eksempler og tilfælde af lokaltrafik kan forekomme.

Vi mente i øvrigt på baggrund af en almindelig forståelse af ordet "lokaltrafik", at dette begreb dækker over trafik til enhver vej i et lokalområde, dvs. trafik til såvel andre private fællesveje som til offentlige veje – når blot disse veje ligger i lokalområdet.

Lokaltrafik – vores reviderede vurdering

---

² Vejloven, privatvejsloven, vejbidragsloven og vintervedligeholdelsesloven

³ Lovbekendtgørelse nr. 988 af 9. oktober 2012

Efter en fornyet vurdering af baggrunden for bestemmelsen i privatvejslovens § 58, stk. 3, er vi imidlertid nået til den opfattelse, at der ikke er tale om lokaltrafik.

Med bestemmelsen i § 58 har Folketinget tilkendegivet, at private fællesveje hovedsageligt kun skal betjene kørende færdsel til de vejberettigede grundejeres ejendomme og i et vist omfang lokaltrafikken i området, når vejnettet i området er umiddelbart sammenligneligt, og hvor grundejerne i det store hele har de samme pligter til at vedligeholde vejene ud for deres respektive ejendomme.

I tilfældet den private fællesvej B vej noterer vi os, at vejen i begge ender munder ud i offentlige veje (kommuneveje). Mere end 50 pct. af den kørende færdsel på vejen har ikke ærinde til en af de vedligeholdelsespligtige grundejeres ejendomme. På den baggrund mener vi, at det falder uden for kommunens lovlige skøn at karakterisere færdslen som lokaltrafik i den betydning, det har været meningen at anvende begrebet i privatvejslovens § 58.

KONKLUSION

Kommunens afgørelse er ulovlig.

Vi beder jer derfor om at genoptage sagen og vurdere, om I vil optage den private fællesvej B vej som offentlig eller gennemføre færdselsregulering, der nedbringer den gennemgående motorkørende færdsel, så den udgør mindre end 50% af den samlede motorkørende færdsel, jf. privatvejslovens 58, stk. 3.

Vi foretager os ikke mere i sagen.

FORESPØRGSEL OM VEJAFVANDINGSANLÆG

Kommunen har i brev af 1. oktober 2012 stillet en række spørgsmål om varetagelse af vejafvandingsanlæg.

Forespørgslen er sendt til Naturstyrelsen og Vejdirektoratet.

Vores udtalelse

Indledningsvis vil vi gerne oplyse, at Vejdirektoratet både afgiver generelle udtalelser om fortolkningen af vejlovgivningens¹ bestemmelser og afgør konkrete klager truffet af kommunerne efter disse bestemmelser.

Vi kan kun påtage os at besvare spørgsmål på grundlag af den lovgivning, vi administrerer, det vil her sige vejlovgivningen.

Ad jeres spm. 1, 2, 3, 4 og 7

For så vidt angår kommuneveje, skal kommunen holde sine veje i den stand, som trafikens art og størrelse kræver, herunder sørge for tilstrækkelig vejafvandning. Kommunen bestemmer, hvilke arbejder der skal udføres på kommunens veje, og den afholder udgifterne hertil, medmindre andet er bestemt. Det fremgår af vejlovens² § 10, stk. 1 og 2.

Vedligeholdelsen af en privat fællesvej i by og bymæssigt område, herunder vedligeholdelse og istandsættelse af vejens udstyr, påhviler ejerne af de ejendomme, der grænser til vejen, og som har vejret. Det fremgår af privatvejslovens³ § 44.

Begrebet vejudstyr er ikke defineret i en bestemmelse i vejlovgivningen. Vi mener, at begrebet dækker over det udstyr, som varetager en del af vejens drift.

Vejafvandingsanlæg til bortledning af vand fra vejen er efter vores opfattelse en del af vejens udstyr. Det er således en naturlig del af vedligeholdelsen af vejen, at overfladevand fra vejen bortledes på en måde, så trafikanterne kan færdes sikkert på vejen.

Hvis der er tale om, at vandet er til skade for vejen, er det således vejlovgivningens bestemmelser, der finder anvendelse.

Ejerskabet af en ledning er ikke reguleret i vejlovgivningen. Ejeren af en ledning vil muligvis være den, der har betalt for anlægget af ledningen.

Spørgsmålet om ejerskab af vejudstyr, herunder vejafvandingsudstyret er uden betydning for betalingen for istandsættelse eller vedligeholdelse af dette for så vidt angår private fællesveje i byer og bymæssige områder.

¹ Vejloven, vejbidragsloven, privatvejsloven og vintervedligeholdelses- og renholdelsesloven

² Lov om offentlige veje, jf. lovbekendtgørelse nr. 1048 af 3. november 2011

³ Lov nr. 1537 af 21. december 2010 om private fællesveje, som ændret ved Lov nr. 379 af 2. maj 2011

Vejlovens § 10 stammer fra en tid, hvor det var hovedreglen, at vejens ejer (vejbestyrelsen/kommunalbestyrelsen) også var ejer af vejens udstyr, herunder vejafvandingsystemet. Samtidig var det sædvanligt i mange kommuner, at vand- og kloakforsyningen var en del af den kommunale forvaltning.

Dette er muligvis forklaringen på, at vejloven ikke forholder sig til, hvem der skal eje vejens udstyr. Vejloven er således ikke til hinder for, at vejafvandingsystemet ejes og driftes af tredjemand. Vejloven fastslår blot, at vejbestyrelsen bestemmer, om at der skal være vejafvandning på vejen, og hvordan det skal ske.

Det afhænger i øvrigt af den konkrete aftale, hvor stor en del af vejafvandingsanlægget kommunen konkret overdrager til tredjemand. F.eks. om overdragelsen omfatter afvandingsbrønd og stikledning.

Spm. 8

Kommunen kan i medfør af vejlovgivningen stille saglige vilkår for tømning af vejriste af hensyn til vejens stand.

Om der kan stilles vilkår i henhold til miljølovgivningen for så vidt angår tømning af vejriste, kan vi ikke udtale os om.

Spm. 9

Det er som nævnt ejerne af de ejendomme, der grænser til vejen, og som har vejret, der skal stå for vedligeholdelsen af private fællesveje herunder vejafvandingsanlæg.

Hvis der i vejen er overflødiggjorte ledninger, kan kommunen kræve disse fjernet af ledningsejeren.

Spm. 5, 6 og 10

Det ligger uden for vores område at svare på disse spørgsmål.

AFGØRELSE OM NABOHJÆLP-SKILTE PÅ KOMMUNEVEJE

Du har i brev af 27. oktober 2012 sammen med klager, M 7, klaget til Vejdirektoratet over, at Kommunen har afslået en ansøgning fra dig og andre beboere i jeres område om tilladelse til at opsætte nabohjælp-skilte på indfaldsvejen og stier i området.

Kommunen har afslået jeres ansøgning med henvisning til færdselslovens¹ § 95.

I klager over, at "nabohjælp-skiltet", der er udarbejdet af Det Kriminalpræventive Råd, ikke er godkendt i henhold til færdselsloven. Ligesom I ønsker skiltet "legende børn" optaget i bekendtgørelsen om vejafmærkning (autoriseret afmærkning).

I gør endvidere gældende, at der bør tages forskellige hensyn ved skiltningen afhængig af, om der er tale om veje i boligområder eller trafikerede veje.

Vejdirektoratets afgørelse

Vi kan konstatere, at Kommunes afgørelse er truffet på et forkert grundlag, hvilket skyldes en mangelfuld redegørelse fra Vejdirektoratet om gældende ret for afmærkning med nabohjælp-skiltet.

Vi har derfor sendt jeres klage til Kommunen og bedt kommunen kigge på sagen igen.

Oplysninger i sagen

Vi er bekendt med, at vejene i jeres boligområde er kommuneveje, som dermed administreres efter reglerne i vejloven² og for så vidt angår færdselsregulering efter reglerne i færdselsloven.

Derimod synes stiarealerne at ligge på private ejendomme (ikke udskilt i matriklen), hvilket kunne tyde på, at der er tale om private fællestier. Skiltning på private fællestier i byer og bymæssige områder er reguleret i privatvejslovens³ §§ 57 og 66.

Vejdirektoratets kompetence

Vejdirektoratets opgaver og beføjelser er nærmere fastsat i Transportministeriets bekendtgørelse nr. 1285 af 15. december 2011.

Vi kan som klagemyndighed alene tage stilling til kommunens afgørelser truffet efter vejlovgivningen, her vejloven og privatvejsloven, og vi kan kun tage stilling til retlige spørgsmål. Det fremgår af vejlovens § 4, stk. 1, og privatvejslovens § 87, stk. 2.

Vi kan således kun tage stilling til, om afgørelsen er lovlig, men ikke til kommunens skøn inden for lovens rammer. Vi kan f.eks. ikke tage stilling til, om kommunens afslag på at opsætte nabohjælp-skilte er rimeligt eller hensigtsmæssigt.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 1047 af 24. oktober 2011

² Lov om offentlige veje, jf. lovbekendtgørelse nr. 1048 af 3. november 2011

³ Lov nr. 1537 af 21. december 2010 om private fællesveje, som ændret ved Lov nr. 379 af 2. maj 2011

Vi kan endvidere tage stilling til, om kommunen har overholdt almindelige forvaltningsretlige regler, herunder bestemmelser i forvaltningsloven⁴, i forbindelse med en afgørelse truffet efter vejlovgivningen, men ikke til, om kommunen har iagttaget god forvaltningsskik.

Vejdirektoratet fastsætter endvidere forskrifter i henhold til færdselslovens § 95, stk. 1, 3 og 4. Det betyder, at vi i bekendtgørelse fastsætter, hvad der skal forstås ved autoriseret vejafmærkning.

Reglerne om opsætning af nabohjælp-skilte på kommuneveje og offentlige stier

Nabohjælp-skilte er ikke vejafmærkning. De har ikke et færdselsregulerende eller færdselsvejledende indhold og kan heller ikke forveksles med autoriseret vejafmærkning, således som den er fastsat afmærkningsbekendtgørelsen⁵.

Hvis skiltene med symbol for nabohjælp ønskes opsat på en kommunevejs areal, skal vejbestyrelsen give tilladelse hertil, jf. vejlovens § 102, stk. 1. Inden kommunalbestyrelse giver sin tilladelse, skal den forhandle med politiet, jf. vejlovens § 105.

Hvis skiltene skal opsættes på en privat fællesvej eller en privat fællessti i by eller bymæssigt område, jf. privatvejslovens § 3, stk. 1 og 2, skal der indhentes en offentligretlig tilladelse hos kommunalbestyrelsen, og kommunalbestyrelsen skal forinden have indhentet politiets samtykke til opstillingen på vejene. Den, der får tilladelsen, kan dog kun udnytte den og opstille skiltene, hvis pågældende har ret hertil i henhold til de private aftaler om benyttelse af vejen (vejreftsaftalen). Hverken kommunalbestyrelsen eller Vejdirektoratet kan efter privatvejsloven tage stilling til de private aftaler.

Kommunalbestyrelsen skal dog være opmærksom på, at det omhandlede skilt ikke må anbringes på eller i forbindelse med autoriseret vejafmærkning. Det fremgår af færdselslovens § 99, stk. 2.

Vores vurdering

Vi må lægge til grund, at Kommunen efter en henvendelse til Vejdirektoratet har fået den opfattelse, at kommunen i henhold til færdselslovens § 95 ikke kunne meddele tilladelse til opstilling af nabohjælp-skilte på kommunevejene i området.

Dette er som nævnt ikke udtryk for gældende ret.

Vi har derfor bedt kommunen om at se på sagen på ny.

Vejdirektoratet beklager, at vores rådgivning har kunnet misforstås.

Regler om opstilling af skiltet ”legende børn”

Skiltet ”legende børn” (den røde pige med ballon på hvid baggrund) er rettet imod trafikanterne på vejen og opfordrer til at udvise særlig agtpågivenhed over for børn, der færdes ved og på kørebanearealerne. Skiltet er således en vejafmærkning.

---

⁴ Lovbekendtgørelse nr. 1365 af 7. december 2007

⁵ Vejdirektoratets bekendtgørelse nr. 801 af 4. juli 2012 om anvendelse af vejafmærkning

Dette skilt er ikke optaget i afmærkningsbekendtgørelsen og er derfor en uautoriseret vejafmærkning.

På offentlige veje (kommuneveje og hovedlandeveje) må der kun benyttes autoriseret vejafmærkning til at regulere eller vejlede færdslen på vejen. Det fremgår af anvendelsesbekendtgørelsens § 1, stk. 3.

Derfor kan kommunalbestyrelsen ikke give tilladelse til afmærkning med skiltet "legende børn" på en kommunevej.

På private fællesveje og private fællesstier i byer og bymæssige områder kan kommunalbestyrelsen med politiets samtykke give tilladelse til anvendelse af det omhandlede skilt. Det fremgår af privatvejslovens § 57, stk. 1.

En sådan tilladelse er en offentligretlig tilladelse, jf. privatvejslovens § 56. Om betydningen heraf henvises til ovenfor.

Skiltet "legende børn" kan dog kun anvendes i denne situation (tilladelse efter ansøgning). Kommunalbestyrelsen kan ikke med hjemmel i privatvejslovens § 57, stk. 2, bestemme, at skiltet **skal** opstilles. Hvis kommunen med politiet samtykke mener, at almene, offentligretlige grunde taler for, at trafikanterne på vejen skal nedsætte hastigheden af hensyn til legende børn på vejen, skal der afmærkes med autoriseret afmærkning.

Afsluttende bemærkninger

Afslutningsvist kan oplyse, at Vejdirektoratet til stadighed er opmærksom på trafiksikkerheden på de danske veje og midler til at højne denne. Dette arbejde foregår til dels i europæisk sammenhæng med henblik på at sikre genkendeligheden af vejafmærkning på det europæiske vejnet.

Der er i øjeblikket ikke aktuelle planer om at gøre skiltet "legende børn" til en autoriseret vejafmærkning.

UDGIFTSFORDELING VED RENOVERING AF PRIVAT FÆLLESVEJ

I e-mail af 2. november 2012 har kommunen rettet henvendelse til Vejdirektoratet med en forespørgsel om udgiftsfordelingen i forbindelse med reovering af en privat fællesvej.

I har oplyst, at en sommerhusforening gerne vil have deres private fællesveje reoveret. Vejene ligger i bymæssigt område (privatvejslovens¹ afsnit III).

Sommerhusforeningen ønsker dog ikke et vejsyn, hvorfor kommunen ikke har eller får indflydelse på projektet. Og kommunen vurderer heller ikke, om vejene er i god og forsvarlig stand i forhold til færdselsens art og omfang. Foreningen vil dog gerne have, at kommunen udarbejder en udgiftsfordeling og efterfølgende foretager opkrævningen fra de enkelte grundejere.

Vi må forstå, at sommerhusforeningen ønsker at foretage en konkret istandsættelse af foreningens veje, og at der dermed ikke er tale om en fremtidig vedligeholdelse.

Jeres spørgsmål

I spørger, om kommunen kan gøres ansvarlig for projektets udførsel, herunder i en eventuel klage til Vejdirektoratet, hvis kommunen ikke er enig i reoveringsprojektet.

I spørger tillige, om kommunen kan stå for fordelingen og opkrævningen af udgifterne og med sikkerhed i opkrævningen, jf. bestemmelsen herom i privatvejslovens § 100.

Vores svar

Generelt om kommunens kompetence i privatvejsloven

Privatvejsloven regulerer kommunens kompetence i forhold til grundejerne – ikke grundejernes indbyrdes privatretlige (aftaleretlige) forhold.

Vi mener derfor, at det ikke vil tjene noget formål, at kommunen udarbejder en udgiftsfordeling, der ikke er knyttet til et samlet arbejde, som kommunen konkret har påbudt udført under kommunens kontrol, jf. nedenfor.

Hvad vi kan tage stilling til

Vi kan tage stilling til konkrete klager over en kommunes afgørelser efter privatvejsloven, jf. denne lovs § 87, stk. 2.

I den forbindelse kan vi alene tage stilling til retlige spørgsmål, og dermed ikke til kommunens skøn (vurderinger), ligesom vi heller ikke kan tage stilling til privatretlige forhold.

Vi kan tillige besvare generelle forespørgsler om privatvejsloven.

Privatvejslovens bestemmelser

Vi kan generelt om privatvejslovens bestemmelser udtale følgende:

---

¹ Lov nr. 1537 af 21. december 2010 om private fællesveje.

Bestemmelserne om istandsættelse og vedligeholdelse af private fællesveje i byer og bymæssige områder findes i privatvejslovens kapitel 9, §§ 44-55.

- Grundejernes forpligtelser

Ejerne af de ejendomme, der grænser til en privat fællesvej, skal holde vejen i en god og forsvarlig stand under hensyn til færdsdens art og omfang. Vejen skal forsynes med forsvarligt afløb. Dette fremgår af privatvejslovens § 44, 1. pkt.

- Kommunens stillingtagen

Hvis en vejberettiget gør gældende, at en privat fællesvej ikke er i en god og forsvarlig stand i forhold til færdsdens art og omfang, skal kommunen tage stilling til spørgsmålet. Dette fremgår af privatvejslovens § 45, stk. 1, 1. pkt.

Hvis de vedligeholdelsespligtige ikke opfylder forpligtelsen efter § 44, bestemmer kommunalbestyrelsen, i hvilket omfang og på hvilken måde en privat fællesvej med tilhørende afløb konkret skal istandsættes for at være i god og forsvarlig stand i forhold til færdsden, jf. § 45, stk. 2.

Kommunen kan påbyde den enkelte vedligeholdelsesforpligtede at udføre et pålagt arbejde på den del af vejen, som ligger nærmest vedkommendes ejendom, jf. privatvejslovens § 47, eller bestemme, at de pålagte arbejder skal udføres som et samlet arbejde under kommunens kontrol, jf. privatvejslovens § 48.

Når et arbejde, skal udføres som et samlet arbejde under kommunens kontrol, sørger kommunalbestyrelsen for udførelsen af arbejdet for de vedligeholdelsesforpligtigedes regning. Dette fremgår af privatvejslovens § 55, stk. 1.

Udgifterne fordeles efter bestemmelserne i privatvejslovens § 51.

Svar på jeres spørgsmål

Privatvejslovens bestemmelser om fordeling af udgifter, herunder bestemmelsen i § 100 om fortrinsret og pant, finder kun anvendelse på de arbejder, som kommunen kræver udført som samlede arbejder, jf. § 48.

Andre udgiftsfordelinger udfærdiget af kommunen – det vil sige udgiftsfordelinger, der ikke vedrører et arbejde, der skal udføres efter kommunens påbud som et samlet arbejde – vil ikke være retligt bindende for de berørte grundejere. En sådan udgiftsfordeling er ikke en afgørelse truffet efter privatvejsloven, og Vejdirektoratet kan derfor ikke tage stilling til den, jf. lovens § 87, stk. 2.

SPØRGSMÅL OM GRAVETILLADELSER

I har i e-mail af 6. december 2012 bedt Vejdirektoratet om en udtalelse om gravetilladelser.

I oplyser, at kommunen i foråret 2013 skifter leverandør af fibernet til alle jeres institutioner. Telefonselskabet har hidtil leveret nettet, nu har x vundet licitationen.

Det betyder, at I nu skal have gravet ca. 80 km nye ledninger ned, samme steder som der allerede ligger tilsvarende ledninger tilhørende Telefonselskabet.

Nogle steder har de planlagt at grave i helt nyrenoverede fortove. Da I har meget få midler til vedligeholdelse af fortovene, skal de holde mange år og derfor ser I helst, at der ikke graves i disse fortove medmindre det er strengt nødvendigt.

Nu vil I gerne vide, om I har lov til at afvise opgravningsansøgningerne og anmode ansøger om at benytte Telefonselskabets ledninger i stedet. Så vidt I har forstået har Telefonselskabet pligt til at lade andre udbydere benytte deres net mod betaling. Betalingen skulle være fastsat af Energistyrelsen.

Da den nye aftale med levering af fibernet til institutioner kun er 3-årig frygter I, at I vil stå i samme situation igen om et par år.

Vejdirektoratets udtalelse

Indledningsvis vil vi gerne gøre opmærksom på, at Vejdirektoratet både afgiver generelle udtalelser om fortolkningen af vejlovgivningens¹ bestemmelser og afgør konkrete klager truffet af kommunerne efter disse bestemmelser. I forbindelse med tvister mellem en vejbestyrelse og en ledningsejer forbereder vi tvisten til transportministerens afgørelse.

Vi kan derfor ikke udtale os på en sådan måde, at vores udtalelse fremstår som en forhåndsgodkendelse af et konkret projekt. Vores udtalelser skal derfor være af generel karakter.

Vi kan heller ikke udtale os om forståelsen af den indgåede aftale mellem Kommunen og x. Derfor kan vi ikke udtalte os om, hvorvidt I kan henvise x til at købe sig til at benytte Telefonselskabet eksisterende fibernet.

Når vejbestyrelsen efter vejlovens² §§ 101 og 106 eller privatvejslovens³ §§ 68 og 69 giver tilladelse til at nedlægge ledninger i vej, kan den stille saglige vilkår. Det vil sige vilkår, der primært varetager anerkendte vejtekniske formål, færdselsmæssige formål, men også andre almene anerkendte former for brug af vejen kan indgå i vurderingen.

Det er et helt sædvanligt vilkår i forbindelse med gravetilladelser, at den, der får tilladelsen, skal retablere vejen efter endt ledningsgravning. Vilkåret skal sikre, at vejens ejer eller de, der skal vedligeholde vejen, ikke lider tab ved ledningsarbejdet.

---

¹ Vejloven, vejbidragsloven, privatvejsloven og vintervedligeholdelses- og renholdelsesloven

² Lov om offentlige veje, jf. lovbekendtgørelse nr. 1048 af 3. november 2011

³ Lov nr. 1537 af 21. december 2010 om private fællesveje, som ændret ved Lov nr. 379 af 2. maj 2011

Et krav om, at en ledningsejer skal anvende et eksisterende (tomt) trækrør *kan* være et sagligt og dermed et lovligt vilkår efter vejlovgivningen. Saglige begrundelser for dette er eksempelvis at undgå unødvendigt gravearbejde og at opnå en bedre og mere hensigtsmæssig udnyttelse af ledningskapacitet.

Vejbestyrelsen kan i forbindelse med anbringelse af tomme trækrør stille vilkår om, at ansøgeren skal tillade andre ledningsejere at benytte trækrøret på vilkår, der skal godkendes af vejbestyrelsen. På denne måde kan kommunen sikre sig, at andre ledningsejeres fiberkabler kan anbringes i trækrøret på rimelige vilkår. I forbindelse med et sådant vilkår skal kommunen være opmærksom på bestemmelserne i forvaltningslovens⁴ § 24 om begrundelse.

Hvis kommunen ikke i forbindelse med sin gravetilladelse til Telefonselskabet har stillet vilkår om, at Telefonselskabet skal tillade andre udbydere at benytte trækrøret, kan kommunen ikke efterfølgende stille sådan krav til Telefonselskabet.

Endvidere er det vores opfattelse, at kommunen i en periode kan nægte at give ledningsejere tilladelse til nye gravearbejder i en vej, hvor der nyligt er gennemført større vejarbejder, f.eks. større asfaltarbejder. Det kræver for det første, at kommunen sagligt kan begrunde sit afslag ud fra vejtekniske og trafikale hensyn. Desuden kræver det, at kommunen inden arbejdets påbegyndelse har gjort ledningsejere og eventuelle kommende ledningsejere bekendt med vejarbejdet og givet dem mulighed for at tilse, renovere eller nedlægge ledninger i forbindelse med vejarbejdet.

Endelig henleder vi opmærksomheden på, at hvis en tvist om kommunens vilkår indbringes for transportministeren, vil ministeren ikke kun skulle tage stilling til, om vilkåret er lovligt. Ministeren kan også vurdere, om kommunens skøn i forbindelse vilkåret er rimeligt - ikke kun ud fra vejtmæssige hensyn men også ud fra en samlet samfundsøkonomisk vurdering.

---

⁴ Lovbekendtgørelse nr. 988 af 9. oktober 2012

UDLÆG I FORHOLD TIL RETSFORLIG OM VEJRET

Vejdirektoratet har modtaget Kommunens spørgsmål af 8. januar 2013, hvor I ønsker at få oplyst, om der er direkte sammenhæng mellem meddelelse af vejret og retten til at anlægge en vej for at kunne udnytte vejretten.

I ønsker at få oplyst om retsforliget eller en dom kan træde i stedet for vejmyndighedens godkendelse af et vejudlæg, jf. privatvejslovens¹ § 43, eller om kommunen skal godkende udlægget.

Vejdirektoratet udtalelse

Privatvejslovens bestemmelser

Ved 'private fællesveje' forstås veje, gader, broer og pladser, der ikke er offentlige veje, jf. lovens § 10, nr. 1, der tjener som færdselsareal for en anden ejendom end den ejendom, som vejen ligger på.

En vejret er den ret, som ejeren af en ejendom har over en privat fællesvej, der tjener som færdselsareal for ejendommen, jf. lovens § 10, nr. 5.

En vejret stiftes typisk ved en privat aftale mellem ejerne af de berørte ejendomme. Men den kan også erhverves ved hævd, eller være tildelt af en myndighed efter bestemmelser i lovgivningen, f.eks. ved udlæg efter privatvejslovens § 26, stk. 2, eller ved ekspropriation.

Kommunens godkendelse af vejudlæg af private fællesveje i by og bymæssige områder er beskrevet i privatvejslovens kapitel 8, §§ 26-35.

Reglerne i §§ 26-32, jf. §§ 33 og 35, finder ikke anvendelse, i det omfang private fællesveje er udlagt ved lokalplan, ved beslutning truffet af en ekspropriationskommission efter reglerne i ekspropriationsprocesloven² eller beslutning truffet af kommunalbestyrelsen efter § 72, stk. 3 efter vejlovens³ kapitel 5, hvorved vejens præcise beliggenhed og bredde er fastlagt, og der er opnået vejrettigheder til vejene. Det fremgår af privatvejslovens § 43, stk. 1.

En udlagt privat fællesvej eller en strækning heraf må ikke anlægges eller tages i brug før udlægget er godkendt efter § 27 eller efter de regler, der er nævnt i § 43 og kommunen har godkendt et detailprojekt. Det fremgår af privatvejslovens § 41.

Er et retsforlig eller en dom omfattet af § 43?

Bestemmelsen i privatvejslovens § 43 er en undtagelsesbestemmelse til de almindeligt gældende udlægsbestemmelser i lovens §§ 26-32, jf. §§ 33 og 35.

Bestemmelsen angiver de situationer, hvor en privat fællesvej, der er udlagt på et andet offentligt grundlag, ikke også skal udlægges efter privatvejslovens bestemmelser.

Bestemmelsen i § 43 skal sikre, at der ikke sker dobbeltadministration.

¹ Lov nr. 1537 af 21. december 2010 om private fællesveje, som ændret ved Lov nr. 379 af 2. maj 2011

² Lov om fremgangsmåden ved ekspropriation vedrørende fast ejendom, jf. lovbekendtgørelse nr. 1161 af 20. august 2008

³ Lov om offentlige veje, jf. lovbekendtgørelse nr. 1048 af 3. november 2011

Bestemmelsen kan som udgangspunkt ikke fortolkes udvidende med mindre, der er særligt grundlag herfor.

Et retsforlig, som det er beskrevet i jeres henvendelse, omfatter afklaringen af et privatretligt spørgsmål mellem vejejer og en vejberettiget, og er ikke omfattet af privatvejslovens § 43.

Kommunen er derfor forpligtet til at godkende et udlæg efter privatvejslovens bestemmelser, når en domstol alene har taget stilling til vejretsspørgsmålet.

Anlæg/ibrugtagning

Spørgsmålet om hvem der kan anlægge og afholde udgifterne hertil er et privatretligt.

Er der uklarhed om dette, skal spørgsmålet løses ved domstolene.

At domstolene pålægger en vejret på en anden mands ejendom, er ikke det samme, som at der hermed er taget stilling til, hvornår og hvordan vejen skal anlægges.

Ved uenighed er dette også et spørgsmål, der i sidste ende skal løses ved domstolene.

For god ordens skyld kan vi oplyse, at kommunen har en særlig hjemmel til at bestemme, i hvilket omfang og hvornår en udlagt privat fællesvej, hvortil en eller flere grundejere har vejret, og som er optaget på vejfortegnelsen, skal anlægges som privat fællesvej af hensyn til udbygning af det samlede vejnet inden for et område. Det fremgår af privatvejslovens § 39.

Kommunen kan således, uanset uenighed mellem parterne, bestemme, at en vej skal anlægges, når betingelserne i lovens § 39 er opfyldt.

